

Təkəŋwanə ŋga ləkələkətə ŋga Piita

¹ Wiinə ləkələkətə ca dzə koonə matafə əŋji ŋga Əntaŋfə. Nyi Piita, masləkee əndə ŋga Yeesu *Aləmasiihu, ca naahə koonə ləkələkətəna, waatoo, unə ənə yiidəgi, una ndzaanə sə goonə anə hanyinə ŋga Puntu, da Galatiya, da Kapadasiya, da Asiya, da i Bitiniya. Ma una, məshipətə əŋji nuunə davə. ² Daga ŋukə bii Əntaŋfə Dəsənaamə oo'i, ka ndzaanə nuunə ka əŋjaakii. Kə vii ci koonə Ma'yanaakii koonə ndzaanə ka naakii. Ma dīi ci ha'ə, koonə fa sətə ci Yeesu Aləmasiihu a ba koonə, ca kuβəgi tuunə də idənaakii. Wa Əntaŋfə a tsakə koonə pwapoonə, ca vii koonə ndzaanə jamə aakəŋwa aakəŋwa. *

Əpiitə nə Əntaŋfə a vii

³ Dəlaamə də Əntaŋfə Dii Slandanaamə Yeesu Aləmasiihu! Aci kə nee ci ka təgunuunə gaamə, ca vii kaamə kura əpinə də madeenə ka Yeesu Aləmasiihu agi maməətə əŋja. Də ha'ə caama ka nə ŋga upaa əpinə ətə pooshi ka uudənə. ⁴ Də ha'ə caama gəra patənə ŋga ŋunyi uushi'iitə nə Əntaŋfə a vii ka əŋjaakii. Ma uushi'inəkii, pooshi dagwaanəkii ka zhi'inə, pooshi ka ajjinəginə, pooshi ka uudənə ka ca'ə

1:1 1.1 2.11; Yak. 1.1. * **1:2** 1.2 2.9; Rooma 8.29; Af. 1.4; 2 Tes. 2.13; 2 Piita 1.10; idənaakii: 1.19. **1:3** 1.3 1.23; 2 Koor. 1.3; Tit. 3.5.

ndəŋwə ndəŋwə əsə. Kə kapaa ci koonə kidə dagyə abiikii. ⁵ Ma una, də ngeerənaakii cii kəya nəhə tuunə putə ŋga vii goonŋa goonə. Ma ətsə patə, koonə shii upaa də luupaanaakii. Ginə ŋga ənji patə na nee ka luupaanəkii uusərə ŋga uudənə ŋga duuniya.

⁶ Taa ŋgahi tyasə see a sa unə bwanea kama kama ŋga uundzə saa'i, patə da ha'ə dāmə moodasəkə putə ŋga sətə dīi Əntaŋfə ka putə goonə. ⁷ Ma bwaneatsə cuuna sa ha'ə patə, kaa ca təbə də və goonŋa goonə. Kə shii unə tə'i məghərəvənə ka tibisətə ci ənjə a 'wa kanyeera ka shaŋə, amma paa ci ka ndzaanə ka ca'ə ndəŋwə ndəŋwə. Patə da ha'ə, agi təbənə nə ənji ngeerənaakii də gunə. Ha'ə nə və goonŋa goonə əsə, kə palee ka kanyeera də məghərəvənə, see mada təbətə ənji tuunə kaa ənjə a shii ngeerənə ŋga vii goonŋa goonə. Ma uusəratə nə Yeesu Aləmasiihu a ənya, ka upaanə nuunə məghərəvənə, ka upaanə nuunə dələnə da dūunətənə əsə akəŋwacii Əntaŋfə. ⁸ Ma ca, taa ŋgahi pooshi unə sha nee ka ci, patə da ha'ə kə uu'yuunə tə ci. Taa ŋgahi pooshi unə agi neenə ka ci əndzə'i, patə da ha'ə kə liwə unə tə ci də goonŋa. Aciikii cuuna dā maduunə moodasəkə ka shaŋə, pooshi əndə ka mbee ka wabənə putsəkə də ma agyanəkii, ⁹ acii agi dzənə nuunə aakəŋwa də upaa luupaanə. Luupaanəkii nə bwatya ŋga vii goonŋa goonə.

1:6 1.6-7 2 Koor. 4.17; Yak. 1.2-3. **1:7** 1.7 Ayb. 23.10; Jab. 66.10; Isaa. 48.10; 1 Koor. 3.13. **1:8** 1.8 Yooh. 20.29; 2 Koor. 5.7. **1:9** 1.9 Rooma 5.2; 6.22; Af. 1.14.

¹⁰ Ma rægwa nga luupaane nga Əntanfə tə ənja, kə shi anabiinə a aali rəgwakii ka shənjə kaa təya shii. Kə wabi tii agyanə pwapoonə nga Əntanfə ətə dəkəpaa ci kidə ka viinə koonə.

¹¹ Ma'yanə nga Aləmasiihu a ədzəmətii nja ba ka tii makə sətə nə Aləmasiihu a sa ciba; ma daaba'əkii ca upaa dūunuunə. Ma anabiinə, kə ali tii kaa təya shii taa guci nə uushi'iitə a daada, taa iitə nə uushi'inəkii a daada əsə.

¹² Kə baarii Əntanfə ka anabiitə oo'i, əntaa ka tii satii də slənatii, amma ka putə nga ənjitə na shi aakəŋwa, waatoo ka putə goonə. Wiitə kə fii unə wabənəkii da ma masləkee ənji nga Əntanfə. Tii ca waaza koonə Nynyi Habara də ngeerənə nga Malaaba Ma'yanə ətə ca shi dadagyə. Taa malaa'ikanyinə maa, kə mwayi tii uushi'iitsa.

¹³ Aciikii ma dānuuna, hadamə də na. Goona tsəfə nynyinə agi hanjaka goonə taa gi'u. Amma kəŋeemə ka hiima goonə agyanə barəkaanə nga Əntanfə ətə nii kəya vii koonə uuseratə nə Yeesu Aləmasiihu a jiga. ¹⁴ Famə tə Əntanfə, goona kapaa moodəfuunə ka da sətə njuuna slənə nga ŋukə saa'itə unə ma'ə mashiimə goonəgaanə.

¹⁵ Ma Əntanfə ətə 'wii tuunə koona ndzaanə ka ənjaakii, camə nə ci yadə 'waslyakəənə ashikii taa fidyasə. Acii ha'ə ndzaamə camə makə naakii yadə 'waslyakəənə ashuunə agi sətə cuuna slənə patə. ¹⁶ Acii kə bii Əntanfə asəkə malaaba ləkaləkatə oo'i, "Ndzaamə camə

1:10 1.10-11 Luka 24.46; 1 Koor. 15.3-4; 2 Piita 1.19-21. **1:12**
 1.12 Af. 3.9-10. **1:14** 1.14 Rooma 12.2; Af. 2.3; 4.17-18. **1:15**
 1.15-16 Leew. 19.2.

yadē 'waslyakəənə ashuunə, acii ma nya, camə nə nyi yadē 'waslyakəənə ashiki taa fidyasə.”

¹⁷ Ma una dā də'wa akəŋwacii Əntaŋfə, də Dəsənuunə cuuna 'wa tə ci. Acii ha'ə famə tə ci agi patənə ŋga ndzaanə goonə agi duuniya. Acii ma ca, paa ci ka dā kama kamaanə agi dā gəŋwanaakii ka əŋja. Mbərə mbərə da sətə slənyi əndə danəkii ka ci gəŋwanə. ¹⁸ Kə shii unə taa də mi pərii Əntaŋfə tuunə acii mazabə alə'aadanyiitə jigunyi dzədzəshi'inuunə koonə. Əntaa də gəna pərii ci tuunə, acii ma gəna, ka saawaginə. ¹⁹ Amma də uushi dzabaŋə pərii ci tuunə, waatoo də idənə ŋga *Aləmasiihu. Acii ma Aləmasiihu, makə uundzə baga nə ci yadə sə ŋga idəpaanə ashikii taa fidyasə. ²⁰ Daga Əntaŋfə ma'ə matagamə duuniya, kə ta'i ci tə ci, kaa ca dā ha'ə. Ma ŋga ənəna ka muudinə ŋga duuniya, kə ŋgiragi ci tə ci, ca baarəgi paŋgəraŋə a babara ka putə goonə. ²¹ Daciikii vii unə gooŋga ka Əntaŋfə ətə madfee ka ci agi maməətə əŋja, ca vii ka ci dʉunuunə. Ci dʉii vii unə nuunə da hiima goonə ka Əntaŋfə. †

²² Makə kə kubəgyuunə ədzəmuunə də nə'u gooŋgaanə ŋga Əntaŋfə, una uudə tə ndzəkəŋushi'inə əŋji nə'unə, ma danuuna, demə aakəŋwa də uudəshinə də ədzəmə rəŋwə. ²³ Acii kə upaa unə kura əpinə dagi

1:17 1.17 Isaa. 63.16; Irim. 3.19; Mat. 6.9; 16.27; Rooma 2.6; Yak. 2.1; 1 Piita 4.5. **1:18** 1.18 Mat. 20.28; 1 Koor. 7.23; 6.20.

1:19 1.19 1.1-2; Yooh. 1.29; Slənə 20.28; 1 Koor. 5.7; Af. 1.7; Ibər. 9.12. **1:20** 1.20 Af. 1.4. † **1:21** 1.21 dʉunuunə: 5.1; Rooma 5.2. **1:22** 1.22 2.17; 3.8; 4.8; Rooma 12.9; Gal. 6.10; 2 Piita 1.7; 1 Yooh. 4.11.

wabənə nga Əntanƒə. Ma wabəətsa, ci ca vii əpinə ka ənja, pooshi wabənəkii ka uudənə əsə. Ci kavə tuunə ka ndzaanə ka slikərənə nga Əndətə pooshi ka əntənə shaŋə. ²⁴ Tə'i manaahəkii asəkə malaaba ləkaləkətə oo'i: "Patənə nga ənji shiŋkinə, makə kuzəna nə tii, kadə na huurəginə.

Duunuunə nga əndə shiŋkinə əsə, makə gudəzə nga kuzənə nə ci. Kadə na kudəfəgi makə gudəza.

²⁵ Amma, ma wabənə nga Slandana, pooshi ka uudənə ka ca'ə ndəŋwə ndəŋwə." Ma wabəətsa, ci nə Njunyi Habaratə waazii ənji koonə.

2

Ənji nga Əntanƒə

¹ Makə kə vii Əntanƒə koonə kura əpinə, kagimə ŋgərəkikinə dzadə doonə. Goona wabə jirakənə ma'ə, goona ndzaa ka ənji jarəwiinə, goona ƒa sərəhə taa agyanə ŋgutə uushi patə, goona tsəbə əndə əsə. ² Amma, ma ƒanuuna, ndzaamə agi wabənə nga Əntanƒə taa guci patə makə sətə ci mbərəzhinyinə a sa 'wanə taa guci patə. Də wabənəkii gərənuunə, una upaa luupaanə. ³ Acii tə'i manaahəkii asəkə malaaba ləkaləkətə oo'i, "Kə nee unə də noonə nə ka ŋga'əənə nga Slandana."

⁴ Makə ha'ə ƒii əna, əncahamə aabii Slandana. Ma ca, ci nə mambədə faaratə kaaree ənji makə

1:23 1.23 Yooh. 1.13; Ibər. 4.12; Yak. 1.18. **1:24** 1.24-25 Isaa. 40.6-8; Yak. 1.10-11. **2:1** 2.1 Af. 4.25; Yak. 1.21; 4.11. **2:2** 2.2 1 Koor. 3.2. **2:3** 2.3 Jab. 34.9.

pooshi nafaakii. Amma kə ta'i Əntaŋfə tə ci, ca palee də məghərəvənə patə. ⁵ Ma unə əsə, ndzaamə makə faariinə ətə da əpinə amatii, kaa Əntaŋfə a fəfə tuunə ka ghənə də kuvə ŋga ndzaanə ŋga Ma'yanaakii asəkəkii. Una ndzaanə ka malaaba limanyinaakii davə akumu əsə, koonə də ka ci sləna də ədzəmə rəŋwə, waatoo, slənətə ca kadeesəkə ka ci putə ŋga Yeesu Aləmasiihu. ⁶ Ma bii nyi ha'ə, acii tə'i manaahəkii asəkə malaaba ləkələkətə oo'i: "Ka ŋgərənə nə nyi faaratə da məghərəvənə, nya mbukə də baŋgwaaki asəkə vərənə ŋga *Sihyoona.

Taa wu vii ka ci gooŋga,
paa nyi na dəvə ka ci ayinə shaŋə."

⁷ Ma unə ənə vigi nuunə ka faaratsa, kə ndzaa ci ka mađuunə uushi ətə palee də məghərəvənə koonə. Amma, ma ənjitə pooshi vigi natii nə ka ci, pooshi ci da məghərəvənə ka tii. Tə'i manaahəkii asəkə malaaba ləkələkətə oo'i: "Ma faaratsə kaaree ənji ghənə kuva makə pooshi nafaakii, ci ənəpaa ka faaratə palee də məghərəvənə."

⁸ Tə'i manaahəkii əsə oo'i: "Ka ndzaanə nə faaratsə ka faara pu'unə ŋga ənja, ci na kulapaa də ənja." Ma ci təya pu'u davə, acii kə kaaree tii ka wabənə ŋga Əntaŋfə. Ha'ə nə hiima ŋga Əntaŋfə.

2:4 2.4 Jab. 118.22; Isaa. 28.16. **2:5** 2.5 2.9; Rooma 12.1; Af. 2.21-22. **2:6** 2.6 Isaa. 28.16; Rooma 9.33. **2:7** 2.7 Jab. 118.22; Mat. 21.42; Slənə 4.11. **2:8** 2.8 Isaa. 8.14; Rooma 9.33.

⁹ Amma, ma una, slikørøetø ta'i Əntanfə nuunə, unə nə limanyinə nga Nwanjwa, malaaba ənja. Unə nə ənji nga Əntanfə. Kə 'wagi ci tuunə agi təkunə, ca əjipaa tuunə aagi mabərə haakii ka shaŋə. Ma 'wagi ci tuunə ha'ə, koonə waaza ka ənji madiigərə uushi'iitə slənyi ci ka putə nga ənja. ¹⁰ Ma nga ŋukə, əntaa ənji nga Əntanfə njuunə. Amma, ma nga əna, ənjaakii nuunə. Ma nga ŋukə, mashimuunə a shii luupaanə nga Əntanfə. Amma, ma nga əna, kə liwə unə luupaanaakii.

Maviinə nga Əntanfə

¹¹ Kadashinyinaakya, ma ama, məshipətə ənji naamə ganə agi duuniyana; əntaa ganə nə ha nga ndzaanə gaamə. Aciikii nə nyi ka kədiinə tuunə, goonə slənə uushi'iitə ci shishinuunə a moo slənənə, acii ma uushi'iitsa, ka zanə nə tii duunə. ¹² Wa slənə goonə a ndzaa nga'ə ahada ənjitə pooshi agi nə'unə tə Əntanfə. Dame makə ətsa. Taa ŋgahi agi tsəbənə nə tii tuunə, amma ka neenə nə tii ka goongaanə goonə, təya dəla də Əntanfə saa'itə nii kəya shi.

¹³ Baneemə ka nuunə akəŋwacii gayinə putə nga Slandana, taa ka mađuunə ŋwanjwə ətə ca də ŋwanjuunə agyanə ənji patə, ¹⁴ taa ka ŋgwaməniinə, acii ŋwanjwə ca sləkee ka tii ka

2:9 2.9 1.2; Shig. 19.5-6; Leew. 19.2; Dzək. 4.20; 7.6; 14.2; Isaa. 9.1; 43.21; 61.6; Slənə 26.18; Rooma 5.17; 2 Koor. 4.6; Af. 5.8; Tit. 2.14; Ibər. 13.12; 1 Piita 2.5; Səniinə 1.6; 20.4. **2:10** 2.10 Hoos. 2.25; Rooma 9.25. **2:11** 2.11 1.1,17; Jab. 39.13; Rooma 7.15,17-23; Gal. 5.17; Ibər. 13.14. **2:12** 2.12 Isaa. 10.3; Mat. 5.16; 2 Koor. 5.10. **2:13** 2.13-14 Rooma 13.1-7; Tit. 3.1.

køesø ənjitə ca slənə məzaanə, təya dəla də ənjitə ca dfa ŋga'əənə. ¹⁵ Kə mwayi Əntaŋfə koonə slənə ŋga'ə, koonə shii pa'ətə də ma ŋga ənjitə mashiimə goonḡaanə. ¹⁶ Dimuyinə nuunə. Ndzaamə ha'ə. Goona nyihə noonə, makə dīi unə ka dimuyinə, tə'i unə da rəḡwa ŋga slənə bwaya bwayaanə makə sətə mwayi unə. Pooshi. Ma d'anuuna, ndzaamə ka maviinə ŋga Əntaŋfə.

¹⁷ Duunətəmə ənji patə, uudfəmə hara ənji nə'unə tə Yeesu, ŋḡwaləmə acii Əntaŋfə, una d'uunətə mad'uunə ŋwanḡwə əsə.

*Sə'watə cibənə makə ŋga *Aləmasiihu*

¹⁸ Unə maviinə, baneemə ka nuunə akəḡwacii slanjiinuunə ka shaḡə. Duunətəmə tə tii. Əntaa wata ka slanjiinətə ca dfa koonə ŋga'əənə banee nuunə ka nuunə, amma, taa ka i ətə ca cibee koonə, baneemə ka nuunə akəḡwacii. ¹⁹ Ma əndətə ci ənjə a cibee ka ci dagyanə slənə ŋga'əənaakii, madfa kə sə'wii ci cibəkii putə ŋga Əntaŋfə, ka d'fanə nə Əntaŋfə ka ci barəkaanə.

²⁰ Amma, madfa ma nuunə ka sə'wa ciba dagyanə unə kə slənyi məzaanə, pooshi əndə ca nee koonə makə ənja. Amma, madfa dagyanə dfa ŋga'əənə goonə ci ənjə a cibee koonə, una sə'wa, ka d'fanə nə Əntaŋfə koonə barəkaanə.

²¹ Acii ka putakii ha'ə 'wii ci tuunə, acii Yeesu Aləmasiihu maa, kə cibi ci ka putə goonə. Kə

2:15 2.15 3.16. **2:16** 2.16 1 Koor. 6.11,19-20; Gal. 5.13. **2:17** 2.17 1.22; 3.16; Waḡ. 24.21; Mat. 22.21; Gal. 6.10; Fil. 2.12. **2:18** 2.18-3.7 Af. 5.21-6.9. **2:18** 2.18 Af. 6.5-8. **2:19** 2.19-20 5.12. **2:20** 2.20 4.14.

baarii ci koonə rəgwa koonə nə'u dərəpaakii.

²² Ma ca, paa ci dīi 'waslyakəənə, pooshi ənji sha fii jirakənə amakii shaŋə. ²³ Kə dzaanii ənji tə ci, amma paa ci dzaanii naakii. Kə cibee ənji ka ci, madəkəmə ci daawaanə. Amma kə kii ci nəkii ka Əntaŋfə Əndə da gəŋwanə də rəgwakii.

²⁴ Kə ŋgərəvə ci 'waslyakəənə gaamə aanəkii saa'itə bələgi ənji tə ci ashi ənfwa. Ma dīi ci ha'ə, kaama ndzaa makə maməətə ənji ka rəgwa slənə 'waslyakəənə, ama ndzaa ka ənji da əpinə amatii ka slənə goonŋaanə. Putə ŋga uyiginə ŋga Yeesu Aləmasiihu upaa unə mbədfənə.

²⁵ Ma ŋga ŋukə, makə maza bagiinə njuunə. Amma, ma ŋga əna, kə ənyatə unə aabii Magəra ətə ca nəhə tuunə.

3

Ndzaanə ŋga makinə da ŋguyirənati

¹ Unə makinə əsə, baneemə ka nuunə akəŋwacii ŋguyirənə goonə. Aci mada kə banee unə ka nuunə akəŋwaciitii, ma ŋguyiriitə ma'ə maluuvəmə wabənə ŋga Əntaŋfə, mada nee tii ka slənə goonə, ka zhi'yanə nə haŋkalatii. Taa mabamuunə ka tii də ma, ² ka luuvənə nə tii putə ŋga ŋga'əənə ŋga slənə goonə da ŋgwalənə goonə tə Əntaŋfə. ³ Goona səkəpaanə ka dfaada dagwaanə ŋga shishinə.

2:21 2.21 Mat. 16.24; 20.26-28; Yooh. 13.15; Rooma 15.5. **2:22** 2.22 Isaa. 53.9; Yooh. 8.46; Ibər. 4.15. **2:23** 2.23 3.9; Isaa. 53.7; Mat. 26.55-56,67; 27.14,27-31. **2:24** 2.24 Isaa. 53.4,5; Rooma 6.2,11; Kwal. 2.14; Ibər. 9.28. **2:25** 2.25 Isaa. 53.6; Əzaki. 34.5-6; Mat. 9.36; Yooh. 10.16; Ibər. 13.20. **3:1** 3.1 1 Koor. 7.16; Af. 5.22-24.

Waatoo goona səkəpaanə ka baaslə shiŋkinə, taa ŋgaanŋa halagaarə ŋga bəzə kwaba, taa aanə dagwa gudyala. ⁴ Amma d'amə rəmarəmaanə goonə dasəkə ədzəma. Ndzaamə da ŋunyi haŋkala, ndzaamə da ŋunyi hiima, ci nə rəmarəmaanə ətə pooshi ka saawanə shaŋə, ci kadeesəkə ka Əntaŋfə palee əsə. ⁵ Acii də ha'ə d'ii makinə ŋga ŋukə rəmaanatii. Ma təya, kə nyi'u tii tə Əntaŋfə, təya gəra taa mi patə daciikii. Də banee ka nətii akəŋwacii ŋguyirənatii d'ii tii rəmarəmaanə. ⁶ Ha'ə slənyi Saraatu minə ŋga Ibərahiima. Kə banee ki ka nətə akəŋwacii ŋgurii, ka ha'ə kə 'wii ki tə ci də slandanətə. Madfa agi slənə ŋga'əənə nuunə yadə ŋgwalənə, kə ndzaa unə ka manjeevənə ŋga Saraatu.

⁷ Unə ŋguyirənə əsə, ndzaamə da makinə goonə ŋga'ə. Kə shii unə, kə əki ŋgeeritii. Kəsəmə tə tii ŋga'ə, una vii ka tii məghərəvənə, acii kə vii Əntaŋfə koonə əpinə da tii mbərə mbərə. Ndzaamə ŋga'ə, acii ga taa mi a bədapaa də'wa goonə.

Cibənə putə ŋga dfa ŋga'əənə

⁸ Ma səndə cii kya uudəpaagi koonə, unə patə, wa hiima goonə a ndzaanə ka ha rəŋwə. Tsaaməshimə təgunuunə ahadoonə, uudəshimə makə sətə ci ndzəkəŋushi'inə a uudəshi, daadashimə ŋga'əənə, goona d'uuənətə noonə na. ⁹ Madfa kə d'ii əndə koonə bwaya bwayaanə, goona ənəpaagi ka ci də bwaya

3:3 3.3 1 Tim. 2.9. **3:7** 3.7 Af. 5.25-28; 1 Tim. 2.8. **3:8** 3.8 1.22; Af. 4.2-3; Fil. 2.2-3.

bwayaanə. Taa kə dzaanii ənji tuunə əsə, goona dzaana noonə. Amma ma dʒanuuna, jikəvəmə ka əndəkii 'Wa Əntanfə a ɗa ka hə barəkaanə', acii barəkaanə nə sətə ɗii Əntanfə aləkawalə nga viinə koonə saa'itə 'wii ci tuunə. ¹⁰ Acii tə'i manaahəkii asəkə malaaba ləkələkətə oo'i, "Ma əndətə mwayi ndzaanə agi jamənə ɗa ɗa moodasəkə pukyanə nga ha patə, wa ca bwasee ka wabənə bwayakii, ga ca jirakə ma'ə əsə.

¹¹ Wa ca bwasee ka slənə bwaya uushi'inə, ca ɗa nga'əənə, wa ca aalə rəgwa nga ndzaanə jamə ɗə patənə nga ədzəməkii.

¹² Acii agi neenə nə Əntanfə ka ənji goonga, mawunəkii ndzaanə liminəkii kaa ca fa ɗə'watii. Amma, ma ənjitə ca ɗaadɗa 'waslyakəənə, ka ndzaanə nə tii ka ənji daawaanaakii."

¹³ Yaci kə kavuunə noonə nə agi ɗa nga'əənə pukyanə nga ha patə saɗa, wu nə əndəkii ca bərapaa tuuna?

¹⁴ Taa kə cibee ənji koonə ɗagyanə nga'əənə goonə, maɗushinə koonə. Goona ngwalə aciitii taa fidyasə, gadə ədzəmuunə a la əsə.

¹⁵ Amma ngwaləmə tə Aləmasiihu asəkə ədzəmuunə, una ɗuunətə tə Slandanə ci daanəkii. Haɗfamə ɗə nə taa guci patə, koonə mbee ka jikəvənə ka ənjitə ca laagwa koonə agyanə sətə cuuna ka nə ka ci.

¹⁶ Amma, ɗamə ha'ə ɗə mabanee moodəfa ɗa ɗuunətənə tə tii; ɗamə nga'əətə shii unə

3:9 3.9 2.23; Ayb. 31.30; Mat. 5.44; Rooma 12.17. **3:10** 3.10-12 Jab. 34.13-17; Yak. 1.26. **3:13** 3.13 Rooma 13.3. **3:14** 3.14 4.14; Mat. 5.10. **3:15** 3.15 1.3-5; Kwal. 4.6.

taa guci patə. Maa kə dʒii unə ha'ə, ma ənjitə ca wabə bwayakii agyanuunə, waatoo, ətə ca dzaana nga'əənə goonə ətə cuuna ɖaada agi nə'unə tə Aləmasiihu, ka ənəgərənə nə ayinə aagitii. ¹⁷ Gəɖə cibənə putə nga slənə nga'əənə, mada Əntanfə mwayi ha'ə, acii slənə bwaya bwayaanə.

¹⁸ Ma Yeesu Aləmasiihu, putə nga 'waslyakəənə gaamə əŋki ci. Də əntətə rəŋwə dyaŋə uudəpaa ci slənaakii. Əndə goonga əŋki ka putə nga ma'waslyakə əŋja, kaa ca shii kərəgərənə taamə aabii Əntanfə. Kə bələgi əŋji tə ci, amma kə madee Ma'yanə nga Əntanfə ka ci. ¹⁹ Də Ma'yanəkii ma'i ci, jiməgərə ci ka bagi wabənə nga Əntanfə ka ma'yanyinə nga ənjitə məətəgi agi zamana nga Nuuhu. ²⁰ Ma təya, kə naanagi tii ka nə'u wabənə nga Əntanfə. Ma saa'ikii, waatoo saa'itə Nuuhu a ɖa kumbawala, kə sə'wii Əntanfə tə tii ngaannga'ə. Patə da ha'ə, wata əŋji tighəsə luuvə dəməgərənə aasəkə kumbawaləkii. Wata tii tanə mbə'i agi ma'inə.

²¹ Ma ma'iitsa, kə ndzaa ci makə bapətisəma ənə ca luupaa tuunə əndzə'i. Ma ma'iitə ci əŋjə a ɖa də bapətisəma ka ənda, əntaa ka yibəgi də ɖiinə nga shishinə, amma ka ɖa aləkawalə ka Əntanfə də ŋunyi hiima asəkə ədzəma. Dagi madənə nga Yeesu Aləmasiihu agi maməətə əŋji luupaa bapətisəmakii tuunə. ²² Ma ca, kə ənəgərə ci aadəgyə, kə ndzaa ci da rəgwa

3:16 3.16 2.15. **3:18** 3.18 2.21; Rooma 5.6-8; 6.10; Ibər. 4.15; 7.27. **3:19** 3.19-20 'Wat. 6.2; 2 Piita 2.4; Yahu. 6. **3:20** 3.20 'Wat. 6.14-22. **3:21** 3.21 Rooma 6.3-4; Ibər. 10.22.

ciizəma Əntaŋfə. Agi dfa ɲwanjuunə nə ci agyanə malaa'ikanyinə patə da gayinə da uushi'iitə da baawəda dadagyə patə.*

4

Ndzaanə ɲga ɲukə da ndzaanə ɲga əna

¹ Makə kə shii amə oo'i, kə cibə Yeesu Aləmasiihu ganə a duuniya, acii ha'ə, ma dānuuna, hadamə də na, koonə shii luuvə sa cibə makə naakii. Acii, ma əndətə cibə shishinəkii, kə kagi ci dfa 'waslyakəənə. ² Daga əndzə'i ka dəɲə ka muudinə ɲga ndzaanə goonə agi duuniya, goonə dfa sətə mwayi shishinuunə slənənə, amma dāmə sətə ca kadeesəkə ka Əntaŋfə. ³ Ma ɲga ɲukə, kə slənyuunə məza uushi'inə makə sətə kadeesəkə ka ənjitə pooshi agi nə'unə tə Əntaŋfə. Kə daadii unə badawaanə, da dfa ajijinəənə; kə saasii unə ənvwa palee ka nuunə, kə ndzaa unə wata ka adənə da saasanə, kə bwasee unə ka bariya ɲga Əntaŋfə, una dzəgərə ka paaslə uuləminə. Amma, ma ɲga əna, taŋə koonə nə ətə slənyuunə ɲga ɲukə. ⁴ Makə nee ənjitə pooshi agi nə'unə tə Əntaŋfə oo'i, pooshi unə agi dfa məzaanə ma'ə, kə dfa tii ka sə ɲga hurehishinə. Acii kə tii ka dzaananə tuunə. ⁵ Amma kadə nə təya dzə ka ba slənətii patə akəɲwacii Əntaŋfə. Kə uugi ci hada də na kaa ca la gəɲwanə ɲga ənjitə da əpinə amatii da

* **3:22** 3.22 da rəgwa ciizəma Əntaŋfə: Mat. 22.44; Rooma 8.34; Slənə 2.33. **3:22** 3.22 Slənə 1.9; Af. 1.21. **4:1** 4.1 2.24; 2 Koor. 4.10; Gal. 5.24. **4:2** 4.2 2.21. **4:3** 4.3 Gal. 5.19-21; Af. 2.3; Tit. 3.3.

ənjitə məəki. ⁶ Ci dīi waazii Aləmasiihu Njunyi Habara ka maməətə ənjə əsə. Ma saa'itə tii ma'ə maməətəmə, kə lagi Əntanjə ka tii gəjwanə n̄ga wa, makə sətə cii kəya lagi ka hara ənji patə. Amma ma waazanaakii ka tii, ma'yanatii a ndzaa makə ətə n̄ga Əntanjə.

Ənji slənə də sətə vii Əntanjə ka tii də rəgwakii

⁷ Kədəhə nə uusəra n̄ga uudənə n̄ga duuniya. Makə dīi ha'ə, n̄gərətəmə han̄kala goonə, hadamə də nuunə, koonə shii mbee ka da də'wa.

⁸ Amma, ma palee patə, uufəshimə tantanyi tə uufəshinə. Acii ma uufəshinə, ci ca kira tifyaginə n̄ga 'waslyakəənə lan̄jə. ⁹ Luushimə mu'umuunə ahadoonə də moodasəka, yadə n̄gun̄gunənə.

¹⁰ Kə shii unə kama kama vii Əntanjə koonə barəkaanə n̄ga da slənə. Aciikii, taa wu patə, wa ca slənə də njunyi barəkaatə vii Əntanjə ka ci də rəgwakii, ca tsakə də hara ənji.

¹¹ Taa wu patə ca waaza, wa ca waaza wabənə n̄ga Əntanjə makə sətə bii Əntanjə ka ci. Taa wu patə ca tsakə tə hara ənji, wa ca tsakə tə tii makə sətə vii Əntanjə ka ci n̄geerənə. Damə ha'ə kaa ənjə a d̄uunətə tə Əntanjə agi sətə cuuna slənə patə də putə n̄ga Yeesu Aləmasiihu. Acii naakii nə d̄uunuunə da n̄geerənə ka ca'ə ndəjwə ndəjwə. *Aamiina.

*Cibənə acii nə'unə tə *Aləmasiihu*

4:5 4.5 1.17; 2 Tim. 4.1. **4:7** 4.7 1 Koor. 10.11; 1 Tees. 5.5-8; 1 Yooh. 2.18. **4:8** 4.8 1.22; Yak. 5.20. **4:9** 4.9 Ibər. 13.2.
4:10 4.10 Rooma 12.6-8. **4:11** 4.11 Rooma 12.7; 1 Koor. 10.31; 12.8; Yak. 3.1.

12 Kadashinyinaakya, ma cibətse nii dizə agyanuunə kaa ca təbə tuuna, ga ca dfa koonə ka sə nga hurəshishinə, ga ca ndzaa koonə makə kura uushi. 13 Amma, damə maḡushinə, acii kə libuunə agyanə cibə da Aləmasiihu, koona shii da maduunə moodasəkə uusəratə nii kəya jiga da duunuunaakii. 14 Madfa kə dzaanii ənji tuunə acii dīi unə ka ənji nə'unə tə Aləmasiihu, maḡushinə koonə, acii tə'i Ma'yanə nga Əntaḡfə da məghərvənaakii agyuunə. 15 Taa wu patə, ga ca dfa bwaya bwayaanə acii ga ca upaa cibə agikii, taa ka rəgwa nga bələ ənda, taa ka rəgwa nga hərənə, taa ka rəgwa nga kaala makii aagi slənə nga hara ənji. 16 Amma, madfa ma cii kwa cibə acii puta dīi hə ka əndə nə'unə tə Aləmasiihu, ga ayinə a kəsə tə hə, kuyirii tə Əntaḡfə putə nga 'wanə tə hə də əndə nə'unə tə Aləmasiihu.

17 Ma ənə dīi ca, kə mbu'ya saa'i nga la gəḡwanə nga Əntaḡfə. Agyanə ənjaakii 'watəginəkii lanə zəku'i. Ya maa agyanaamə ənjaakii nii kəya 'watəgi la gəḡwanə saḡa, iitə nii kəya dfa də ənjitə naanagi ka luuvə wabənə nga Njunyi Habaraakəya? 18 Ka danə makə sətə dīi manaahəkii asəkə malaabfa ləkaləkətə oo'i, "Ka danə dzawə kaa njunyi ənjə a upaa luupaanə.

Madfa kə dīi ha'ə saḡa, iitə na dfa tə ma'waslyakə ənja,

4:12 4.12 1.7. **4:13** 4.13 5.1; 2 Koor. 4.10; Rooma 5.2. **4:14** 4.14 2.20; 3.14; Mat. 5.10-12; Mar. 13.11; Slənə 7.55. **4:16** 4.16 2 Tim. 1.8. **4:17** 4.17 Irim. 25.29; Əzaki. 9.6; 2 Tees. 1.8. **4:18** 4.18 Waḡ. 11.31.

ənjitə mashiimə tə Əntanƿwa?”

¹⁹ Aciikii, ma ənjitə ca sa cibə də moonə ƿga Əntanƿə, wa təya banee ka nətii pərəbə ka shaƿə ka Əntanƿə də dagwa slənətii. Ci ghənyi taa mi patə, ci ca mbu'utəgi də aləkawalaakii pukyanə ƿga ha patə əsə.

5

Nəhəmə ənjitə bii Əntanƿə koonə nəhənə

¹ Yoo, unə matakəƿwanyinə ahada ənji nə'unə, koonə cii kya wabə əna, nyi matakəƿwanə makə unə, əndə seeda cibə ƿga Aləmasiihu. Kadə naamə ndzaanə agi dūunuunaakii saa'itə nii kəya jiga. ² Wanyinə ka banə koonə: gəramə ənjitə ba'avə Əntanƿə aacii unə. Gəramə tə tii, makə sətə ci magəra a gəra bagiinə. Goona gəra tə tii makə əndə təməsəvə tuunə ka dfa slənəkii. Amma gəramə tə tii də moodasəkə makə sətə kadeesəkə ka Əntanƿə. Goona dfa slənəkii ka putə ƿga dzatə də gəna, amma kapaamə nuunə ka slənəkii də moonə ƿga ma goonə. ³ Goona aalə rəgwa ƿga dfa ƿwanjuunə agyanə ənjitə kavə Əntanƿə aacii unə, amma ndzaamə ka sə ƿga dzəgunənə ka tii.

⁴ Mada kə slənyuunə ha'ə, kadə upaanə nuunə mafuudəna, waatoo, dūunuunə ətə pooshi ka uudənə ka ca'ə ndəƿwə ndəƿwə uusəratə nə maduunə Magəra a jiga.

4:19 4.19 Jab. 31.6. **5:1** 5.1 1.21. **5:2** 5.2 Yooh. 21.15-17; Slənə 20.28; 1 Tim. 6.5. **5:3** 5.3 2 Koor. 1.24; Fil. 3.17; Tit. 2.7. **5:4** 5.4 1 Koor. 9.24-25; 1 Piita 1.4.

⁵ Unə daguyinə əsə, baneemə ka nuunə akəŋwacii masariinə. Taa wu patə ahadoonə, ga ca haŋətə nəkii. Acii tə'i manaahəkii asəkə malaaba ləkaləkatə oo'i, "Ma əndətə ca haŋətə nəkii, pooshi Əntaŋfə ka luunə tə ci. Amma ma əndətə həətəpaa nəkii, agi dfanə nə Əntaŋfə ka ci pwapoonə."

⁶ Aciikii nə nyi ka banə koonə, həətəpaamə noonə nə akəŋwacii Əntaŋfə. Ma ca, tə'i ci da ŋgeerənə. Maa kə mbu'ya uusəratə dəkəpaa ci, kadə nii kəya vii koonə dūunuunə. ⁷ Patənə ŋga sətə palee ka ŋgeerənə goona, kapaamə akəŋwaciikii. Acii, ma ca, agi hadfanə nə ci duunə.

⁸ Ŋgərətəmə haŋkala goonə, hadfamə də nuunə, acii ma əndə daawaanə goonə, waatoo *Seetanə, agi zhiizhi'inə nə ci ahadoonə, ka aalənə taa tə wu kəsənəkii. Ma ca, makə li-varətə kəshi madəfənə tə ci, ca bəəyi vurənə, ca aalə sə ŋga kəsənə. ⁹ Ma danuuna, kəŋaanəmə də ŋgeerənə agi nə'unə tə Əntaŋfə, goona ŋgwələ acii Seetanə shaŋə. Kə shii unə, tə'i hara ənji nə'unə laŋə makə noonə ətə ca cibə ha'ə agi duuniya makə ətsə əsə. ¹⁰ Ma daba'ə cibənə goonə agi baanə gi'u, ka hadfatənə nə Əntaŋfə ci saakii duunə, ca vii koonə ŋgeerənə koonə shii kəŋaanənə ndihə ndihə yadə shakanə. Ma ca, Əndə dfa pwapoonə nə ci, ci 'wii tuunə dagi ləbənə goonə da Aləmasiihu, koonə shii dəmənə

5:5 5.5 Waḡ. 3.34; 29.23; Af. 5.21; Yak. 4.6. **5:6** 5.6 Yak. 4.10.

5:7 5.7 Jab. 55.23; Mat. 6.25-30; Fil. 4.6. **5:8** 5.8 Jab. 22.14; 1 Tees. 5.5-8. **5:9** 5.9 Af. 6.11-12; Yak. 4.7.

aagi d'uunuunaakii nga ca'ə ndəŋwə ndəŋwə.

¹¹ Naakii nə ŋwanjuunə ka ca'ə ndəŋwə ndəŋwə.

*Aamiina.

Tsakə nəhəpaanə

¹² Silasə cakə tə nyi ka naahə koonə magusə ləkaləkatəna. Ma ca, ndzəkəŋunəki nə ci agi nə'unə tə Slandana. Agi slənənə nə ci də ədzəmə rəŋwə. Ma ləkaləkatənə cii kya naahə koonə, kaa nya shii vii koonə də ŋgeerənə, nya baarii koonə makə sətə dīi ndilə ndilə tə pwapoonə ŋga Əntaŋfə. Ma danuunə, kəŋaanəmə agyanə pwapoonəkii. *

¹³ Kə nəhəpaa cikəŋunəku Ikəliisiya ŋga Babilə tuunə. Matadəkii ŋga Əntaŋfə nə ki makə unə. Kə nəhəpaa uuzənaaki Marəkusə tuunə əsə. † ¹⁴ Nəhəshimə ŋga'ə də ədzəmə rəŋwə. Wa Əntaŋfə a vii ndzaanə jamə ka patənə goonə, unə ənji nə'unə tə Aləmasiihu.

5:10 5.10 1 Tees. 2.12. * **5:12** 5.12 Silasə: 1 Tees. 1.1. † **5:13** 5.13 Marəkusə: Filim. 24.

Kura Aləkawalə ɲga Əntaɲfə
Gude: Kura Aləkawalə ɲga Əntaɲfə New Testament

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gude

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

56396c70-45d3-5118-be46-8c4c3fec34f1